

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr.26/2-76-8300

Chișinău

4 august 2023

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare *proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 556 din 2 august 2023.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Culturii.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română - 1 filă și în limba rusă - 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română - 10 file și în limba rusă - 11 file);
3. Nota informativă - 3 file;
4. Sinteza obiecțiilor și propunerilor - 22 file;
5. Tabelul comparativ - 19 file;
6. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție - 6 file;
7. Avizele Ministerului Justiției - 10 file;
8. Alte avize - 21 file.

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex O. Bordan
Tel: 250-329

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	282
"07"	08 2023
Ora	

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

E-mail:
cancelaria@gov.md

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 556

din 2 august 2023

Chișinău

**Privind aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul culturii

Sergiu Prodan

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci**

Parlamentul adoptă prezenta lege ordinară.

Articol unic. – Legea nr. 160/2017 cu privire la biblioteci (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 301-315, art. 529), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În cuprinsul legii, cuvintele „biblioteci publice teritoriale”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „biblioteci publice”, la forma gramaticală corespunzătoare;

2. Articolul 3:

noțiunea „*bibliotecă*” se completează cu textul „, precum și la edificarea și dezvoltarea durabilă a unei societăți reziliente, informate, incluzive și democratice”;

după noțiunea „*bibliotecă digitală*” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*bibliotecă științifică* – bibliotecă care este parte a structurii organizațiilor din domeniile cercetării și inovării, sprijină misiunea de cercetare a instituțiilor de cercetare și inovare, satisface necesitățile de informare ale comunității științifice, asigură accesul la resursele de informații științifico-tehnologice și oferă servicii de informare și documentare pentru susținerea activității de cercetare științifică”;

noțiunea „*centru biblioteconomic*” va avea următorul cuprins:

„*centru biblioteconomic* – bibliotecă dintr-o rețea de biblioteci, abilitată cu funcții de activitate metodologică pentru bibliotecile din rețeaua respectivă”;

noțiunea „*control bibliografic național*” se exclude;

noțiunea „*document de bibliotecă*” va avea următorul cuprins:

„*document de bibliotecă* – obiect material care poate fi tratat ca o unitate într-un proces de documentare, cu informații înregistrate pe suport de hârtie, în format digital, sau pe orice alt suport luat în evidență și localizat în colecții de bibliotecă sau accesibil de la distanță: cărți, seriale, documente de muzică tipărită, manuscrise, documente audiovizuale, documente electronice, documente grafice, brevete și altele;”.

3. La articolul 4, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) La baza activității bibliotecilor stau principiile demnității, respectului, accesibilității, gratuității, transparenței, libertății de expresie, nediscriminării, confidențialității, neangajării politice, autonomiei profesionale și dezvoltării durabile.”

4. La articolul 5 alineatul (1):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) promovează dezvoltarea unei societăți democratice, deschise, incluzive și durabile”;

la litera d), cuvântul „nonformală” se substituie cu textul „digitală, mediatică și formarea gândirii critice”;

se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) oferă platforme pentru interacțiunea umană, crearea cunoștințelor, angajamentul civic, susținerea și dezvoltarea democrației”;

literele e) și g) se abrogă;

litera i) va avea următorul cuprins:

„i) achiziționează, prelucrează, prezervă, gestionează și asigură circulația documentelor de bibliotecă”.

5. Articolul 6:

la alineatul (1), cuvântul „către” se exclude;

la alineatul (2):

la litera c), cuvântul „instituțiile” se substituie cu cuvântul „instituții”;

litera e) se abrogă;

se completează cu alineatele (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:

„(2¹) După forma de constituire, bibliotecile pot fi:

a) bibliotecile de drept public – care se înființează și se organizează în subordinea autorităților administrației publice centrale sau locale, a altor instituții ori autorități publice;

b) bibliotecile de drept privat – care se înființează de către persoane fizice sau juridice de drept privat, în conformitate cu regulamentele proprii de organizare și funcționare.

(2²) După forma de organizare a activității, bibliotecile sunt:

a) biblioteci cu statut de persoană juridică;

b) biblioteci fără statut de persoană juridică.”;

la alineatul (3), cuvântul „deservire” se substituie cu cuvântul „servire”;

la alineatul (4), cuvântul „către” se exclude.

6. Articolul 7:

la alineatul (1), cuvântul „către” se exclude;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Bibliotecile naționale se organizează și activează în baza regulamentului de organizare și funcționare, aprobat de Ministerul Culturii.”

7. Articolul 8:

la alineatul (1):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) asigură identificarea, dezvoltarea, organizarea, salvagardarea și valorificarea documentelor de bibliotecă publicate în țară și constituie o colecție de documente valoroase publicate peste hotare, pe hârtie, în format digital sau pe orice alt suport”;

la litera b), cuvântul „conservă” se substituie cu cuvântul „prezervă”;

la litera c), după textul „colecționează,” se introduce textul „organizează,” iar cuvântul „conservă” se substituie cu cuvântul „rezervă”;

la litera d), cuvântul „conservării” se substituie cu cuvântul „prezervării”;

se completează cu literele i) și j) cu următorul cuprins:

„i) exercită funcția Centrului Național de Digitalizare;

j) organizează și gestionează Rezerva Națională de Publicații”;

la alineatul (2):

la litera a), textul „bibliologiei,” se exclude, iar cuvântul „științelor” se substituie cu cuvântul „științei”;

se completează cu literele a¹), a²) și a³) cu următorul cuprins:

„a¹) dezvoltă Repozitoriul Tematic Național în Biblioteconomie și Știința Informării;

a²) exercită funcția de Centru Național de Statistică privind activitatea bibliotecilor;

a³) exercită funcția de Centru Național de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Știința Informării”;

litera b) se exclude;

la litera c), textul „art.32” se substituie cu textul „art. 33 și 36”.

8. La articolul 9:

la litera a), cuvântul „conservă” se substituie cu cuvântul „rezervă”;

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) dezvoltă și promovează la nivel național servicii inovative de bibliotecă pentru copii și adolescenți, inclusiv servicii bazate pe tehnologii informaționale”;

9. Articolul 10:

la alineatul (1), partea introductivă va avea următorul cuprins:

„(1) Biblioteca publică este constituită de autoritatea publică locală a unei unități administrativ-teritoriale, oferă tuturor membrilor comunității resurse informaționale, servicii și facilități orientate spre realizarea următoarelor atribuții de bază.”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Biblioteca publică din centrul de reședință al raionului, municipiului are statut de centru biblioteconomic în raionul și municipiul corespunzător,

potrivit prevederilor Regulamentului privind activitatea metodologică în cadrul sistemului național de biblioteci, aprobat de Ministerul Culturii.”

10. Articolul 11:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) În conformitate cu tipurile de instituții din învățământ, bibliotecile se clasifică în:

a) biblioteci din instituțiile de învățământ primar, secundar, ciclul I și secundar, ciclul II;

b) biblioteci din instituțiile de învățământ general cu programe combinate;

c) biblioteci din instituțiile de învățământ profesional tehnic;

d) biblioteci din instituțiile de învățământ superior;

e) biblioteci din instituțiile de învățământ extrașcolar;

f) biblioteci din instituțiile de învățământ special.”;

la alineatul (2) cuvintele „publicului larg” se exclud și se completează cu textul „utilizatorilor externi/din afara ariei de servire”;

se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Bibliotecile din instituțiile de învățământ superior sunt parte integrată a sistemului de învățământ superior, care participă la activitatea de cercetare din cadrul instituției, servesc pentru a susține procesul educațional și de cercetare al cadrelor științifico-didactice, cercetătorilor și studenților la toate ciclurile de studii. Bibliotecile din instituțiile de învățământ superior pot deține statutul de bibliotecă științifică.”;

la alineatul (5), cuvintele „poate avea” se substituie cu cuvântul „are”.

11. Articolul 12:

la alineatul (1), cuvintele „acoperă un domeniu particular al cunoașterii” se substituie cu textul „sunt destinate unor categorii speciale de utilizatori și satisfac necesitățile specifice ale utilizatorilor, pe baza resurselor informaționale relevante dintr-un anumit domeniu”;

la alineatul (2), cuvintele „persoanelor juridice” se substituie cu cuvintele „instituțiilor cu statut de persoană juridică”;

la alineatul (4), cuvintele „poate avea” se substituie cu cuvântul „are”.

12. Articolul 13:

în denumirea articolului, cuvintele „Înregistrarea și evaluarea” se substituie cu cuvântul „Evaluarea”;

alineatul (1) se abrogă;

la alineatul (3), cuvintele „criteriile minime aprobate de către Guvern” se substituie cu textul „criteriile prevăzute în Regulamentul privind evaluarea bibliotecilor publice, aprobat de Guvern”;

alineatul (5) se abrogă.

13. Articolul 14 va avea următorul cuprins:

„Articolul 14. Constituirea, reorganizarea și încetarea activității bibliotecilor

(1) În termen de 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a actului administrativ de constituire a bibliotecii publice, autoritatea publică sau fondatorul informează Ministerul Culturii.

(2) Reorganizarea și încetarea activității bibliotecilor de drept public se decide de fondatori în baza avizului prealabil al Ministerului Culturii.

(3) Încetarea activității unei biblioteci publice poate fi dispusă doar după asigurarea altor modalități de acces la serviciile de bibliotecă pentru utilizatorii acesteia.

(4) În cazul încetării activității unei biblioteci publice, fondatorul asigură transmiterea patrimoniului bibliotecii unei alte biblioteci publice.

(5) În termen de 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a deciziei de încetare a activității bibliotecii publice sau a hotărârii de lichidare a instituției în cadrul căreia aceasta a fost instituită, autoritatea publică sau fondatorul informează Ministerul Culturii.”

14. Articolul 15:

se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins:

„e¹) elaborează, coordonează și monitorizează politicile statului în domeniul de formare și dezvoltare profesională, inclusiv formare profesională continuă în domeniul biblioteconomie și știința informării;

se completează cu litera g¹) cu următorul cuprins:

„g¹) organizează și asigură evaluarea bibliotecilor publice în conformitate cu Regulamentul privind evaluarea bibliotecilor publice, aprobat de Guvern.”;

15. Articolul 16:

la alineatul (1), cuvântul „către” se exclude;

la alineatul (2) litera d), cuvântul „conservarea” se substituie cu cuvântul „prezervarea”.

16. Articolul 17:

la alineatul (1), cuvântul „către” se exclude;

la alineatul (2):

la litera a), cuvântul „instituirea” se substituie cu cuvântul „constituirea”;

la litera b), cuvântul „conservarea” se substituie cu cuvântul „prezervarea”;

la litera g), cuvintele „a bibliotecii” se substituie cu cuvintele „al bibliotecii”;

la alineatul (3):

partea introductivă va avea următorul cuprins:

„(3) Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea prin organele locale de specialitate în domeniul culturii și învățământului au următoarele atribuții specifice.”;

la litera e), cuvântul „către” se exclude.

17. Articolul 18:

la alineatul (4), cuvântul „către” se exclude;
alineatele (3) și (5) se abrogă.

18. Articolul 19:

la alineatul (1), cuvântul „către” se exclude;

la alineatul (2):

litera c) se abrogă;

se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) elaborează sinteze analitice privind activitatea bibliotecilor din rețea”;

la alineatul (3), cuvintele „Unele centre” se substituie cu cuvântul „Centrele”.

19. La articolul 20 alineatul (1), cuvintele „de către Guvern” se substituie cu cuvintele „de Guvern prin regulamentul privind serviciile prestate de biblioteci”.

20. La articolul 21, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Lista serviciilor contra plată efectuate și/sau prestate de biblioteci publice și mărimea tarifelor pentru serviciile respective se stabilesc de Guvern sau, după caz, de autoritățile administrației publice locale, în funcție de bugetul de la care se finanțează biblioteca.”;

la alineatul (2), cuvintele „unui regulament aprobat de către Guvern” se substituie cu cuvintele „Regulamentului privind serviciile prestate de biblioteci, aprobat de Guvern”.

21. La articolul 22:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„ (1) În cadrul bibliotecii publice activează următoarele categorii de personal:

a) personal de specialitate cu funcții de conducere;

b) personal de specialitate cu funcții de execuție;

c) personal de deservire tehnică și auxiliară cu funcții complexe.”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Categoriile de personal în bibliotecile din instituțiile de învățământ sunt reglementate de Codul educației al Republicii Moldova nr.152/2014.”

22. Articolul 23 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 23.** Angajarea și eliberarea personalului din biblioteci

(1) Angajarea directorului și directorului adjunct ai bibliotecii se realizează prin concurs, organizat de fondator, în baza criteriilor de competență profesională și managerială.

(2) Eliberarea din funcție a directorului și a directorului adjunct ai bibliotecii se efectuează de fondator, în conformitate cu prevederile legislației muncii.

(2¹) Angajarea și eliberarea din funcție a personalului de conducere, cu excepția celui prevăzut la alin. (1) și (2), a personalului cu funcții de execuție și a personalului auxiliar se efectuează de directorul bibliotecii.

(2²) În cazul în care biblioteca nu are statut de persoană juridică, angajarea și eliberarea personalului de bibliotecă, inclusiv a personalului de conducere, se efectuează de fondator sau de conducătorul entității în cadrul căreia activează biblioteca.

(3) Procedura de organizare și de desfășurare a concursului de angajare a personalului din biblioteci, precum și criteriile minime de selectare a personalului din biblioteci se aprobă de Ministerul Culturii.

(4) Angajarea și eliberarea personalului bibliotecilor din instituțiile de învățământ sunt reglementate de prezenta lege și de Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014.”

23. La articolul 25:

la alineatul (1), cuvântul „publice” se substituie cu cuvintele „de drept public”;

la alineatul (2), cuvântul „private” se substituie cu cuvântul „de drept privat”.

24. Articolul 26 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 26.** Statul asigură formarea profesională prin învățământul profesional tehnic și prin învățământul superior în domeniul biblioteconomiei și științei informării. Calificarea personalului de specialitate din biblioteci se confirmă printr-o diplomă de studii profesionale sau o diplomă de studii superioare, eliberate în condițiile legii.”

25. La articolul 27 alineatul (2), cuvintele „se asigură și prin educația” se substituie cu textul „se realizează în contexte de educație formală,”.

26. La articolul 28:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Atestarea personalului de specialitate din bibliotecile de drept public se realizează de Ministerul Culturii în comun cu alte autorități publice centrale și locale care au în subordine biblioteci, în baza regulamentului privind modul de conferire a categoriilor de calificare personalului de specialitate din biblioteci aprobat de Ministerul Culturii.”;

la alineatul (3), cuvintele „private” se substituie cu cuvintele „cu drept privat”.

27. Articolul 29 va avea următorul cuprins:

„Articolul 29. Deontologia personalului din bibliotecă

Personalul bibliotecilor își desfășoară activitatea în conformitate cu normele de conduită profesională prevăzute de Codul deontologic al bibliotecarului, elaborat în coordonare cu asociațiile profesionale și aprobat de Consiliul Biblioteconomic Național.”

28. Articolul 30:

la alineatul (1), cuvintele „sau în format digital” se substituie cu textul „, în format digital sau pe orice alt suport”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Regulile cu referire la evidența, inventarierea, verificarea, organizarea, și evaluarea colecțiilor de bibliotecă de drept public se stabilesc prin regulamentul privind gestionarea colecțiilor de bibliotecă, aprobat de Ministerul Culturii.”;

alineatul (3) se abrogă.

29. La articolul 31 alineatul (2) litera c), cuvintele „exemplare de” se exclud.

30. La articolul 33, alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) Bibliotecile publice pot constitui biblioteci și colecții digitale prin digitalizarea documentelor pe care le au în posesie conform legislației, prin crearea și prin achiziționarea documentelor în format digital.

(2) Biblioteca Națională a Republicii Moldova dezvoltă Biblioteca Națională Digitală «Moldavica», care include documente ce fac parte din patrimoniul cultural național mobil, deținute de biblioteci, muzee, arhive, inclusiv cele din Programul Național «Memoria Moldovei».

31. Articolul 34:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Bibliotecile dezvoltă colecțiile de bibliotecă în funcție de necesitățile comunității și în conformitate cu standardele de specialitate în domeniul biblioteconomiei și științei informării, fără ingerințe ideologice, politice sau religioase.”;

la alineatul (2), cuvintele „elaborat și” se substituie cu cuvintele „de gestionare a colecțiilor”, iar cuvântul „către” se exclude;

la alineatul (3), cuvintele „aceleași proceduri” se substituie cu cuvintele „proceduri unice”;

la alineatul (4), cuvântul „hotărârea” se substituie cu cuvântul „aprobarea” și se completează cu cuvintele „sau a fondatorului”;

la alineatul (5), cuvintele „fondului inventariat” se substituie cu cuvintele „colecției supuse verificării conform regulamentului privind gestionarea colecțiilor de bibliotecă”.

32. La articolul 35 alineatul (2), cuvântul „către” se exclude.

33. Articolul 36:

în denumirea articolului, cuvintele „de bibliotecă” se exclud;

la alineatul (1), cuvintele „în baza unui regulament elaborat și aprobat de Ministerul Culturii” se substituie cu textul „în conformitate cu Legea nr. 280/2011 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Procedura de expertizare a documentelor pasibile de export se realizează în baza regulamentului privind circulația bunurilor culturale mobile, aprobat de Guvern”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Documentele care fac parte din patrimoniul cultural național mobil reținute de organele vamale și organele de drept la trecerea ilegală a frontierei de stat a Republicii Moldova se transmit în colecțiile Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova.”

34. La articolul 37, textul „Legii nr. 139/2010” se substituie cu textul „Legii nr. 230/2022”.

35. Denumirea capitolului VI va avea următorul cuprins:

„Capitolul VI DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE BIBLIOTECII ȘI ALE UTILIZATORULUI”.

36. La articolul 38:

denumirea va avea următorul cuprins:

„**Articolul 38.** Drepturile utilizatorului”;

la alineatul (1), cuvintele „intrate în” se substituie cu cuvântul „din”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Biblioteca asigură dreptul de acces fizic al persoanelor cu dizabilități și la servicii speciale pentru incluziunea socială a acestora.”

37. Articolul 39 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 39.** Obligațiile bibliotecii și ale utilizatorului

(1) Utilizatorul este obligat să respecte regulamentul de ordine interioară a bibliotecii și regulile privind integritatea documentelor împrumutate.

(2) Bibliotecile publice sunt obligate să pună la dispoziția utilizatorului regulamentul de ordine interioară a bibliotecii.

(3) Distrugerea sau pierderea documentelor și a echipamentelor bibliotecii de către utilizator ori restituirea cu întârziere a documentelor împrumutate constituie temei pentru tragerea la răspundere civilă, contravențională sau penală, conform legislației.”

38. Capitolul VII va avea următorul cuprins:

„Capitolul VII BUGETELE BIBLIOTECILOR

Articolul 40. Bugetul bibliotecilor de drept public

(1) Finanțarea activității bibliotecilor de drept public se efectuează, după caz, din bugetul de stat sau din bugetele locale, inclusiv din veniturile colectate și din alte surse legale, în funcție de apartenența autorității/instituției de care a fost instituită.

(2) Administrația publică alocă anual mijloace financiare bibliotecilor publice pentru procurarea a minimum 50 de titluri de documente la 1000 de locuitori.

(3) Statul garantează alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat pentru achiziția prin concurs a resurselor informaționale destinate bibliotecilor.

(4) În bugetul bibliotecilor se prevăd sume destinate pentru achiziții de documente în limbile minorităților naționale în vederea satisfacerii necesităților tuturor membrilor comunității.

Articolul 40¹. Bugetele bibliotecilor de drept privat

(1) Bibliotecile de drept privat sunt finanțate din mijloacele fondatorilor lor, conform actelor normative prevăzute de legislație.”

39. Articolul 41:

la alineatul (2), textul „, precum și celelalte autorități publice” se exclude;

la alineatul (3), cuvintele „pot să mențină” se substituie cu cuvintele „pot dezvolta”.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

La proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
<p>Prezentul proiect este elaborat de către Ministerul Culturii cu suportul Consiliului Biblioteconomic Național.</p> <p>Corespunzător, aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci constituie o prioritate inclusă în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023 (acțiunea nr. 16.11, trim. III).</p>
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Proiectul a fost elaborat în contextul ajustării cadrului legal existent, ținând cont de schimbările care s-au produs la nivel internațional în domeniul biblioteconomie și știința informării, precum și de specificul și situația reală reliefată la nivel național.</p> <p>Necesitatea actualizării Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci se realizează și în contextul angajamentelor internaționale asumate de către Republica Moldova privind apropierea graduală a normelor naționale cu cele ale Uniunii Europene, dar și conturarea continuă a politicilor conexe bibliotecilor din toate statele membre ale Consiliului Europei. Astfel că, în mai 2022, Comitetul Director al Consiliului Europei pentru Cultură, Patrimoniu și Peisaj (CDCPP), în colaborare cu EBLIDA (Biroul European al Asociațiilor de Biblioteci, Informare și Documentare), a elaborat proiectul <i>Ghidului Consiliului Europei / EBLIDA privind legislația și politica bibliotecilor în Europa</i>, care vine să actualizeze Ghidul inițial elaborat și aprobat în anul 2000. Un document de referință, important și necesar activității bibliotecilor de astăzi, constituie și Recomandarea (UE) 2021/1970 a Comisiei Europene din 10 noiembrie 2021 privind spațiul european comun al datelor pentru patrimoniul cultural, care vine să încurajeze statele membre UE și cele din afară, să instituie cadre adecvate pentru a consolida redresarea și transformarea sectorului patrimoniului cultural și pentru a sprijini instituțiile de conservare a patrimoniului cultural să devină mai autonome și mai reziliente în viitor.</p> <p>Documentele prenotate servesc o platformă de influență în conturarea legislației de bibliotecă în toate statele europene, inclusiv și Republica Moldova. Finalitățile urmărite ale proiectului de lege conduc la ajustarea cadrului normativ aferent activității biblioteconomice, precizarea unor norme, excluderea unor inexactități și clarificarea dispozițiilor care lasă loc de interpretări.</p>
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
<p>Proiectul de Lege nu conține norme referitoare la legislația Uniunii Europene</p>
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
<p>Prin prezentul proiect de modificare a Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci se propune operarea unor modificări în special la <i>Capitolul I, art. 4 și 5; Capitolul II, art. 6, 10, 11, 13, 14, 18; Capitolul IV, art. 22 și art. 23; Capitolul VII, art. 38</i>, etc. Scopul major al actualizării cadrului de reglementare este de a consolida rolul bibliotecii în societate drept un serviciu public. Legea nr. 160/2017 cu privire la biblioteci oferă prin <i>art. 4 și art. 5</i> o nouă abordare bibliotecii ce contribuie la edificarea și dezvoltarea durabilă a unei societăți reziliente, informate, incluzive și democratice, completând noi principii de dezvoltare a acesteia – al gratuității, confidențialității, asigurării demnității și respectului, precum și al dezvoltării durabile.</p> <p>La fel, prin ajustările aduse la Legea nr. 160/2017 cu privire la biblioteci, se conferă claritate termenului de bibliotecă publică, care în prezent, creează confuzii atât terminologice, cât și biblioteconomice. În proiectul de modificare a Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci, deși noțiunile de <i>bibliotecă publică</i> și <i>bibliotecă privată</i>, se propun a fi excluse, prevederile acestor două noțiuni se integrează în prevederile <i>alin. (1), art. 10 și alin. 2¹, art. 6</i>. Mai mult ca atât,</p>

noțiunea de *bibliotecă* din art. 3. al Legii în vigoare, explică semnificația noțiunii în cauză. Totodată, proiectul de modificare a legii expune în redacție nouă noțiunile de *bibliotecă*, *centru biblioteconomic* și *document de bibliotecă*. Subliniem faptul că, noțiunile sus-menționate nu mai sunt actuale, astfel că, operarea ajustărilor vin în sincronizare cu standardele naționale și internaționale de profil în vigoare. Ca element de noutate este propusă noțiunea de *bibliotecă științifică* care vine să ofere o definiție exhaustivă domeniului, în scopul asigurării conformității noțiunii utilizată la nivel național în raport cu noțiunile și practicile internaționale.

Totodată, experiența aplicării Legii cu privire la biblioteci, din 2017 până în 2022 a reliefat necesitatea de a exclude carențele normei vizate și oferă o abordare corelată cu legislația națională în cadrul *Articolului 6. Sistemul național de biblioteci*:

(2) După forma de constituire bibliotecile pot fi de drept public și de drept privat:

a) Bibliotecile de drept public se înființează și se organizează în subordinea autorităților administrației publice centrale sau locale, a altor autorități publice ori instituții și funcționează potrivit regulamentelor proprii aprobate de autoritățile sau instituțiile tutelare.

b) Bibliotecile de drept privat se înființează, se organizează și funcționează în subordinea persoanelor juridice private sau a persoanelor fizice.

(2) După forma de organizare a activității bibliotecile sunt:

a) biblioteci cu statut de persoană juridică;

b) biblioteci fără statut de persoană juridică.

Noile modificări vin în consonanță cu tendințele de modernizare și transformare a bibliotecilor publice. Această continuare a modificării legii devine tot mai necesară pe măsură ce instituțiile naționale își diversifică activitățile. Spre ex. Biblioteca Națională a Republicii Moldova va exercita funcția de *Centrul Național de Digitalizare*, va asigura funcționarea *Rezervei Naționale de Publicații*, va dezvolta *Repozitoriul Tematic Național în Biblioteconomie și Știința Informării*, va exercita funcția de *Centru Național de Statistică privind Activitatea Bibliotecilor* și funcția de *Centru Național de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Știința Informării*.

Urmare recepționării avizelor și propunerilor de îmbunătățire, conținutul art. 11. a fost redactat în temeiul prevederilor *Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014* și în conformitate cu structura tipurilor de instituții din învățământ, bibliotecile se vor clasifica în:

a) biblioteci din instituțiile de învățământ primar, secundar, ciclul I și secundar, ciclul II;

b) biblioteci din instituțiile de învățământ general cu programe combinate;

c) biblioteci din instituțiile de învățământ profesional tehnic;

d) biblioteci din instituțiile de învățământ superior;

e) biblioteci din instituțiile de învățământ extrașcolar;

f) biblioteci din instituțiile de învățământ special.

Totodată, ținându-se cont de propunerile recomandate în avize, art. 14, art. 23, art. 38, art. 39 și Art. 40 în proiectul de modificare a legii sunt expuse într-o redacție nouă.

În contextul asigurării unui cadru legislativ uniform și previzibil, legea aduce claritate și norme mai explicite pentru articolele: *Articolul 22. Personalul bibliotecii*, care au fost ajustate în conformitate cu prevederile Anexei nr.8 din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270/2018, care stipulează denumirea funcțiilor de specialitate ce pot fi instituite în cadrul grupului ocupațional "*Cultura, tineret și sport (F)*", precum și funcțiile complexe, caracteristice personalului de specialitate, de deservire tehnică și auxiliară, instituite în cadrul grupului ocupațional „*Funcții complexe (H)*”, din Anexa nr. 10. Prevederile noului proiect de lege vin să reglementeze statutul bibliotecilor și competențele lor, precum și consolidarea unei societăți bine informate, incluzive și democratice.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare de la bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Aprobarea proiectului de Lege nu implică elaborarea actelor normative noi, precum și operarea modificărilor în cuprinsul altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu prevederile art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul referitor la inițierea elaborării proiectului a fost publicat pe pagina web oficială a Ministerului Culturii www.mc.gov.md, precum și pe platforma particip.gov.md.

În scopul respectării prevederilor art. 11 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Legii cu materialele aferente, a fost publicat pentru consultări publice atât pe pagina web oficială a Ministerului Culturii www.mc.gov.md la compartimentul „Transparența/Inițierea elaborării deciziilor”, cât și pe platforma particip.gov.md (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hg-cu-privire-la-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-1602017-cu-privire-la-biblioteci/10490>), astfel, fiind invitați toți subiecții interesați să înainteze propuneri corespunzătoare în acest sens.

În procesul de avizare și reavizare, au prezentat propuneri de îmbunătățire și obiecții Ministerul Educației și Cercetării, Congresul Autorităților Locale din Moldova, Primăria Municipiului Chișinău, Ministerul Justiției și Ministerul Finanțelor. Toate obiecțiile și propunerile au fost inserate în sinteza obiecțiilor aferentă proiectului, fiind însoțite de argumentele de rigoare în vederea acceptării sau neacceptării propunerilor recepționate.

În același timp, Biroul Național de Statistică a examinat proiectul fără a înainta propuneri sau obiecții.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție în conformitate cu procedura stabilită în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Prin urmare, obiecțiile și propunerile CNA au fost incluse în sinteza obiecțiilor aferentă proiectului de lege.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, astfel, nu cade sub incidența expertizei de compatibilitate, necesare de a fi efectuate, în condițiile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

10. Constatările expertizei juridice

Obiecțiile și propunerile expertizei Ministerului Justiției au fost incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) urmare recepționării informației după procedura de avizare și reavizare a proiectului de lege.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare de a fi efectuate, în condițiile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Secretar de stat

Andrei CHISTOL